

I dag møder eleverne først for alvor adgangsbegrænsningen langt inde i grundforløbet, hvor alt for mange skuffes i deres forventning om at få en plads i en af de mest populære uddannelser.

Etablering af flere indgange til erhvervsuddannelserne og fremrykning af tidspunktet for adgangsbegrænsning til uddannelsens indgang vil samlet set bidrage til at mindske frafaldet og øge elevernes mobilitet. Omlægningen af adgangsbegrænsningen vil ikke i sig selv føre til, at flere uddannelser omfattes af adgangsbegrænsning. I dag er der adgangsbegrænsning til ni uddannelser. Adgangsbegrænsning vil som hidtil ikke omfatte elever med uddannelsesaftale.

For at sikre, at eleverne ikke får en falsk forventning om, at uddannelsesgarantien betyder, at man kan gennemføre enhver ønsket uddannelse, herunder en af de adgangsbegrænsede uddannelser, vil skolerne i fremtiden kun kunne optage elever med uddannelsesaftale, dog i særlige tilfælde et begrænset antal elever uden uddannelsesaftale, i et grundforløb i en indgang eller en afgrænset del af en indgang (uddannelsesfamilie), når elevens formål med grundforløbet er at gennemføre en af de adgangsbegrænsede uddannelser. De elever, som derved får afslag på optagelse i grundforløbet, skal tilbydes optagelse i et andet grundforløb i indgangen eller i en anden indgang.

I dag optages elever i grundforløb, der sigter på adgangsbegrænsede uddannelser, i et omfang, der langt overstiger kapaciteten i de adgangsbegrænsede uddannelser. Det har medført, at eleverne i betydeligt omfang falder fra og ikke kan motiveres til at fortsætte i en beslægtet uddannelse. Det ses også i vidt omfang, at elever i en periode fastholdes i et urealistisk håb om, at en gentagelse af grundforløbet, dele af det eller en udvidelse af skoleforløbet med valgfri undervisning vil føre til, at de kan slippe gennem adgangsbegrænsningen på et senere tidspunkt. Langt de fleste af disse elever ender dog også med at blive skuffet og falder fra.

Det er dette frafald, som den ændrede adgangsbegrænsning skal komme til livs samtidig med, at uddannelsesgarantien vil blive opfattet som reel for de unge, som optages i et grundforløb, både med henblik på en af de ni adgangsbegrænsede uddannelser og en af de ca. 115 andre erhvervsuddannelser.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* ved 3. behandling med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1, 3, 8, 9 og 10, men vil stemme imod ændringsforslag nr. 2, 4 og 5. Mindretallet vil hverken stemme for eller imod ændringsforslag nr. 6 og 7.

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget indeholder trindeling af erhvervsuddannelserne, hvor de samlede forløb, som vi kender i dag, skal opløses i forskellige afstigningstrin. Men det er ikke til gavn for de unge. Der vil være langt færre jobmuligheder for en elev med en halv uddannelse. Man stikker de unge blå i øjnene ved at oprette disse blindgyder, som arbejdsgiverne ikke er interesserede i, og som stiller de unge dårligt. De høringsberettigede parter udtrykker da også stor skepsis over for yderligere trindeling, og det gælder så forskellige parter som DA, LO, Håndværksrådet og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Undervisningsministeriet bemærker hertil i høringsresumeeet, at DA, LO og Håndværksrådet havde plads i det ministerielle udvalg, der har foreslået netop trindeling. Men parterne havde intet at skulle have sagt, i forhold til om der skulle være trindeling eller ej, for det stod i udvalgets kommissorium, og det var ikke til diskussion.

Lovforslaget indfører niveaudeling. Konsekvenserne af at lave forskellige niveauer i uddannelserne er, at der vil ske en sortering af eleverne. Når eleverne skal fordeles på A- og B-hold, vil en økonomisk presset teknisk skole koncentrere sine kræfter på eleverne i A-klasserne. B-klasserne vil få dårligere undervisning og blive ringere stillet efter endt uddannelse. Endvidere umuliggør en opdeling, at eleverne i B-klassen kan lære af eleverne i A-klassen – og omvendt. Lovforslaget øger forskellene mellem eleverne og øger uligheden i samfundet.

Lovforslaget skærper adgangsbegrænsningen til erhvervsuddannelserne. Adgangsbegrænsningen sælges som en slags »uddannelsesgaranti« vel at mærke for dem, der er kommet ind på uddannelsen. Enhedslisten finder det fuldstændig uacceptabelt, at forligspartierne vil indføre adgangsbegrænsning til erhvervsuddannelsernes